

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Sententiæ declaratoriæ excom. contentæ in extravag. Cum detestabile,
de simon. Form. XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Compellunt subditos debitores ad usuras promissas solvendas: vel etiam cum usurae solutae repetuntur prohibent, vel impediunt, ne restituantur, tenentur ad restitutionem in solidum, si usurarius nolit, vel non possint restituere; quia id prohibitum est sub poena excommunicationis in Clem. unica de us. Caveant propterea Judices, qui clausis oculis exequi mandant contractus usurarios, & illicitos, de quibus supra mentio facta fuit.

34 Si de hoc crimine Clericum culpabilem Episcopus reperiat, illum moneat judicialiter, ut supra ad desistendum ab exactione usurarum, qui si contemnat obedire (cum sit ipso jure infamis, Paris. de resig. lib. 4. quest. 3. nu. 28.) ab officio ordinis, & exercitio suspendat: deinde, si adhuc in malo perseveraverit, ab ordine, & officio deponat, & gradatim con-

tra eum ad poenas procedat juxta ordinem traditum in c. 1. 14. quest. 4. Sperell. dec. 116. n. 12. Bellet. disq. cler. de poen. cler. §. 48. n. 2. in fin. De effectibus autem hujus verbalis depositionis dixi par. 2. tit. 15. ad for. 11. n. 9. & 10. Ad restitutionem vero cogendus erit poena suspensionis ab officio, & beneficio, Gavant. Verb. usur. n. 10.

De excommunicatione contenta in extravag. Cum detestabile de Simon.

Detestabile scelus Simoniae, ad cujus comparationem caetera crimina, quasi pro nihilo reputantur, c. per tuas 32. de Simon. toto vigore justitiae persequi debet, & sine dilatione; & cum ejus signa claruerint, reus ab Ecclesia Dei eliminetur, cap. sicut. 6. eodem tit. praemissa sequenti Declaratoria.

Sententiae Declaratoriae

F O R M U L A XXI.

V I s i s relatione, & instantia Prom. nostri Fiscalis, testibus, citatione ad sententiam, totoque processu constructo contra N. inquisitum de labe simoniaca per ipsum contracta in renunciatione Beneficii erecti in Ecclesia N. sub invocatione N. facta favore N. de mense N. per acta N. dicimus & declaramus, sufficienter constare de crimine Simoniae consumato, & tam d. N. renunciantem, quam N. renunciatarium, damnabiliter incurrisse excommunicationem latae sententiae Papae reservatam, & esse privatos dicto Beneficio, aliasque poenas contentas in Sac. Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis Pauli II. relat. in Extravag. 2. de Simon. & Pii V. la 5. §. 8. & ideo esse publice denunciandos, & prout excommunicatos denunciari volumus, Cedulones decernimus, & publicari mandamus omni &c.

N. Episcopus N.

N. Actuarius.

S U M M A R I U M.

- 1 In crimine simoniae quilibet persona admittitur ad testimonium ferendum.
- 2 In crimine simoniae testes probant, quamvis singulares sint.
- 3 In crimine simoniae complices admit-

tuntur ad revelandum.

- 4 Crimen haeresis, & crimen simoniae equiparantur.
- 5 In crimine simoniae, si non agatur per viam inquisitionis, testis singularis non probat, vel si sit socius criminis, & muneris.

6 Si-

6 Simonia committitur, non solum in renunciatione Beneficii, sed etiam in electione, presentatione, vel cessione juris praesentandi. 7 Delictum simoniae solus Judex Ecclesiasticus cognoscit. 8 Sententia lata contra simoniacum, an suspendatur per appellationem ostenditur, n. 9. 10 Ut de simonia dicatur constare, tria concurrere debent; & explicatur definitio simoniae. 11 Simonia committitur, ubi intervenit munus a manu, munus a lingua, munus ab obsequio, & explicantur species. 12 Simonia mentalis, Conventionalis,	& Realis explicatur, & qualis ex his puniatur ostenditur. 13 Simonia realis, probatur conjecturis, & praesumptionibus. 14 Renunciatio Beneficii simoniace facta, est ipso jure nulla, nec indiget sententia Judicis & num. 15. 16 Simonia an cadat in Cappellanis laicalibus ostenditur, & num. 17. 18 Datur forma monitionis contra inquisitum exequendae. 19 Appellatio in delicto simoniae, an, & quando sit recipienda ostenditur, & num. 20. & 21. Simoniacus pendente appellatione est suspendendus ab Altari.

Denunciationis.

FORMULA XXII.

Hic auctoritate ordinaria denunciantur, & declarantur excommunicati majori excommunicatione Papae reservata, nec non privati Beneficio Ecclesiastico sub invocatione N. in Ecclesia N. erecto N. & N. ex eo quia in renunciatione d. Beneficii invicem facta pacta illicita, & simoniaca a Sac. Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis reprobata inierunt. Ut igitur ab omnibus evitentur praesentes publicari iustissimus, & excommunicati existant, donec tanti sceleri peracta condigna poenitentia, meruerint a Sede Apostolica absolutionem obtinere Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Actuarius.

V E L

Con auctoritate ordinaria, si denunciano, e dichiarano scomunicati di scomunica maggiore riservata al Sommo Pontefice, e privati del Beneficio Ecclesiastico N. eretto nella Chiesa N. perche nella rinuncia di detto Beneficio fatta da d. N. a favore di detto N. hanno fra di loro convenuto patti illiciti, e simoniaci, riprovati da Sacri Canonibus, e dalle Constitutionibus Apostolicis: ed accioche siano da tutti evitati si sono publicati i presenti Cedoloni: e cosi starranno scomunicati, fin tanto che fatta condigna poenitentia d'un tanto eccesso meriteranno d'essere assoluti dalla Sede Apostolica, Dato &c.

N. Vescovo N.

Luogo ✠ del Sigillo.

N. Attuario.

Monacelli Form. Pars III.

G AD-